

CARTE

Enciclopedia Cristoiu

Ion Cristoiu a produs o noua carte de eseuri- „Adevărata moarte a lui Carol al II-lea”(Editura Adevărul). Ei și?! mă puteți lua peste picior, având în vedere că lucrarea cu pricina e una care va fi trecut, cu siguranță, de numărul a vreo 20 de volume semnate de „Titanul din Găgești”(Deal). Nu vă sfătuiesc, totuși, să vă repeziți la mine, ci poate doar la prima librărie pe lângă care (altfel) treceți, pentru că, vorba lui DDD, nici nu știți ce pierdeți! Această carte a lui Ion Cristoiu e una cu adevărat excepțională, care nu se mai poate lăsa din mână. E drept, titlul volumului, preluat de la unul dintre cele 43 de eseuri, poate fi înșelător, trimițând (doar) la pasiunea recunoscută a autorului, de scotocitor încăpățânat în istoria recentă a României, de unde a descoperit și a scos la lumină o droaie de detalii extraordinare. În realitate, însă, Ion Cristoiu a făcut mereu mult mai mult, cum reușește și acum, aruncând punți inteligente peste timp, între neștiutele evenimente din trecut și realitățile publice de astăzi. Iar paleta tematicilor abordate este atât de diversă, încât, la prima vedere, poate părea de-a dreptul bulversantă. Firul volumului se descoperă însă treptat, pe măsură ce autorul trece de la jalnica poveste a exilului (pe burtă!) al lui Carol al II-lea și al Duduii, la istoriile amoroase și la prăbușirile politice ale lui Fidel Castro și J.F.Kennedy, pentru a nu ocoli nici capitolele Nicolae Ceaușescu și Ion Iliescu. Cum de la apelul istoric nu lipsesc nici povestiri spumoase despre Regele Soare, George Enescu, Regina Maria, Che Guevara, Titulescu, Gogol, Soljenitin și nu numai. Fie și numai această înșiruire de nume mari e garanția unui volum care trebuie citit de publicul larg, dar și sau mai

ales de politicienii care visează să dea numele lor unei străzi din colegiul electoral. Ei ar avea multe de învățat din experiențele unor foști mari „bărbați de stat”, date la iveală de stăruința de scotocitor prin bibliotecă a lui Ion Cristoiu, de talentul lui de a demola mituri, malaxându-le isprăvile deșuchiate, cu trimiteri aluzive spre pușlamale ale tranziției noastre. Iar totul trece prin pana unui satiric înzestrat cu o doză de umor care te cocoșează pur și simplu de răs! Scrierea lui Ion Cristoiu, încărcată de stilul lui foarte proletar și de verbul tranșant, trădează nu numai istoricul neobosit, ci și gazetarul de excepție, care stă mereu la pândă, cu ochi de vameș și pupile vigilente, văzând nevăzutul și observând neobservatul. Așa se și explică ușurința cu care el poate trece fără escală de la regi și șefi de stat la

mazetele politice și la - pardon!- iepele mondene de pe micile ecrane, să se întoarcă de la ele la bătrâni cocliți și la băbății fleșcăite sau să treacă liniștit de la Bălosu, la Seneca! Ba mai mult chiar, remarcabilul eseist nu se sfiște nici să ne deschidă rafturile dulapurilor sale cu arhive istorice, din biroul de acasă, pe care, dacă e sigur că tronează mereu - alături de o hartă a lumii, o busolă și un sextant - o droaie de alte cărți, nu m-ar mira să se afle printre ele și unele de... bridge și tarot, ca să nu mai vorbim și despre Catalogul Michelin! De unde - precizez numai așa, în trecere - provine, de altfel, „Enciclopedia Cristoiu”. Dar, nu în ultimul rând, proba supremă din această carte a satiricului de geniu și de bun simț este povestea tragi-comică a Sergentului Cristoiu A. Ioan, din Divizia 6 Infanterie, intrată în Armata a 11 Germană, ostașul rănit la trecerea Prutului era nimeni altul decât tatăl scriitorului. Așadar, achtung!, descoperă cu umor autorul, după ce a pornit investigația de la detaliile din livretul militar al părintelui său, „Taică-meu a facut parte din înțelegerea Hitler-Antonescu”! Luați repede cartea lui Cristoiu, că merită toți banii! Iar dacă tot și-a invocat durerea cea mai mare când a aflat că Gogol și-a ars manuscrisele, am să citez în încheiere un pasaj din „Spovedania mea de scriitor” a lui Nikolai Vasilievici: „Am reușit numai acolo unde m-am inspirat din realitate. Fantezia nu mi-a dezvăluit până astăzi niciun caracter remarcabil, nimic din ceea ce ochii mei să nu fi observat mai întâi în natură”.

Valabil și pentru Ion Cristoiu.

Horia Alexandrescu